

1

אמאלפי, עיירה מקסימה על חוף אמאלפי, מחוז קמפניה, דרום איטליה, אוגוסט 2010

במאמץ רב השלים את הקטע הראשון של הסיבוב. נותרה לו כברת דרך ארוכה למדי, ושוב לא בטח בעצמו שיגיע עד לסופה. מאחוריו כבר נשפו כמה אנשים במאמץ להדביקו, והאגו שלו הכריח אותו להזדרז. חרפה תהיה לו אם יאפשר לאחרים לנצח אותו. שנים ארוכות חלפו עליו, בהן לא הניח לאיש, מעולם, לעקוף אותו. הנחישות, שצוירה על פניו כסמל ברור, לא אפשרה לו לסגת מעולם, בוודאי שלא לוותר. בוודאי ובוודאי שלא להיות מובס.

אגלי זיעה נטפו במורד מצחו, והוא התנשם והתנשף, אוחו ברובה שלו בכוח. 'כנראה אני כבר לא צעיר כשהייתי', חשב לעצמו, מעין בפליאה מעין בתרעומת, 'אבל באיזה ספורט בחרתי להתעסק... כדורי צבע זה עניין לילדים... או לפנסיונרים...' צדעיו המאפירים הוכיחו לעין כל את אשר העדיף להתעלם ממנו. נהג ללגלג על בני גילו שצבעו את שערים. סבר שצבע אינו מסתיר קמטים, לאות כלשהי, או כתמי גיל. אי אפשר להסוות את הגיל, וגם לא היה לו עניין בכך. הוא לא רצה לעצור את הזקנה, הוא רצה לנצח אותה.

במרחק לא גדול משם התנוסס השלט, "אזיונה" (אקשן, איטלקית) ואחרי שטייל כל הבוקר והצהריים, חש שמיצה את כוחו. הוא התחיל מוקדם בבוקר, אחרי אספרסו איטלקי רותח. יצא אל מסלול הליכה מאתגר בהרי לאטארי המיוערים, ובחר במסלול המפורסם ביותר, "סֶנְטִיֶרוֹ דֶלִיֶי דִיִי" (מסלול האלים)

בו צעד ללא רתע משך כמה שעות. סביבו רחשו קבוצות של עשרות, ואולי מאות, תיירים רעשניים, שכבר גרמו לו להצטער על התאריך בו בחר לטייל בחוף ההומה. הרי לאטארי, הפרושים לאורך חוף אמאלפי, המושך מדי שנה מאות אלפי תיירים, לא היו יעד טוב עבור אדם עצבני שאוהב את הבדידות. אולי היה צריך לבוא אחרי ספטמבר, אז נרשמת ירידה חדה במספר התיירים. במחצית דרכו עצר בכפר ההררי והזעיר נוצ'לה, ואכל ב'טרטוריה סנטה קרוס', מסעדה קטנה ומקומית, ארוחת בוקר קלה ומאוחרת. הוא החליט שלא לסיים את הדרך המובילה מפוזיטאנו לפאריאנו, אלא חצה את הכפר ברגל ועלה על האוטובוס המוביל לעיירה אמאלפי. הוא ירד במרכז התחבורה של אמאלפי, פיאצה פלבויה ג'ויה, ואחרי כמה דקות ברגל, עבר את מרכז העיירה פיאצה דל דואומו. כשהוא חוצה את רחוב העיירה הראשי, ויה לורנצ'ו ד'אמאלפי, חלף על פני המלונות, המסעדות והחנויות, ופנה אל חוף הרחצה, לא כדי לשחות אלא כדי לשכור סירה.

בדרכו, גילה את הפארק החדש שהוקם על החוף. היה זה פארק לא גדול, שנראה כי מקימיו בקשו לגרוף הון לעצמם מעונת התיירים הבוערת. הוא היסס, חייג למספר טלפון כלשהו, ואחר כך נכנס. במקום לחתור במשוטים או לנהוג בסירת מנוע, הוא יבצע כמה פעילויות מאתגרות יותר. רגע נוסף הציץ בשעון, והחליט לאכול לפני כן. שעת ארוחת הצהריים כבר הגיעה, והוא הבחין במסעדה קטנה שהוקמה בפארק. שיהיו בריאים, האיטלקים האלה. אצלם אין שום פעילות, הנאה או בילוי, שאינה כרוכה באוכל. כשהתיישב ליד השולחן, שכח את תלונותיו. אין מה לדבר, הם אלופים בבישול. הוא התלבט כמה דקות בין סקאליאטלי (רצועות פסטה) בתוספת חצילים, עגבניות ומוצרלה, לבין קאפוראלסה (תבשיל של חצילים עגבניות וגבינה). היו גם כמה סוגי פיצה, משובחות כפי שרק ממציאי הפיצה, ילידי מחוז קמפניה, יודעים להכין. המסעדה הייתה מלאה ניחוחות איטלקיים מבוסמים, וראשו הסתחרר. עשבי תיבול, גבינות עשירות, דגים טריים וינינות משובחים, הם רק חלק מהתפריט האיטלקי המורכב. הוא בחר לבסוף כמנה ראשונה, בפיצה "מקורית", כלומר בעלת בצק דק, גבינת מוצרלה, שמן זית ומלח ים. הטבת, בן נאפולי אמיתי, לא רידד את בצק הפיצה במערוך כי אם מתח אותו על ידי העפה באוויר. הטעם היה מדהים, ואחרי כוס לימונצ'לו, הזמין רביולי דגים.

כשעמד לסיים את הקינוח האהוב ביותר על בני מחוז קמפניה, רום באבה, (עוגת סברינה עשירה עם ערמות של קצפת) הגיע הזר, והצטרף אליו לשולחן.

פניו של הבא היו עמומות קצת בשל הכובע המוזר שחבש, ובשל המעיל הכבד שעטה את גופו ביום לווהט של אוגוסט. הוא נראה מגוחך קצת, חשב האיש, אבל אין לו מה להתלונן. הוא זה שיזם את השיחה הזאת.

”מה תזמין?” שאל בנימוס.

הבא חיך, ”מה יש לך להציע?”

הוא לא קלט את הנימה המבודחת, והגיב ספונטנית בהושטת התפריט. האיש החל לקרוא, ”דג בדלעת ובשועועית, וסרטנים בגריל ברוטב מנטה...” הוא התחלחל, ועצר מלקרוא, ”שום דבר”.

”אתה וג’טאריאנו?” (צמחוני) הטבח הופיע במקום. האיטלקים סוגדים למזון, ואי אכילה במסעדה היא עלבון של ממש, ”יש לנו מנות צמחוניות ואפילו ללא גבינה, או ללא בשר. מה שתרצה”.

הבא חיך, והניע בראשו לסירוב. האיש היה המום מיכולותיו להתעלם מן האוכל האיטלקי.

השיחה ביניהם הסתיימה מהר מאוד, והוא העביר את כרטיס הביקור שלו לאיש בעל הכובע רחב התיטורה. הלה חיך והשיב לו במנוח ראש. דרכיהם נפרדו.

הוא צעד בברכיים קצת כושלות, ונעמד בסוף התור. המטווח שהוכן לצורך משחק בכדורי הצבע היה קטן, והוא שמח על כך. לא היה לו כוח להתרוצץ למרחקים גדולים. הביט בסקרנות בסוג הרובה אותו מחלק איש הצוות של הפארק. אל בית הבליעה הוכנסו כדורי דמה, שירו צבע אדום אחרי שפגעו במטרה כלשהי. הוא בחן את העומדים סביבו. אלו יהיו חבריו לתחרות הירי. מי מהם שיצליח לפגוע באמצעות כדור הצבע במיקום אסטרטגי חשוב כמו בראש, למשל, או בחזה, יהיה המנצח. תחבולות הצליפה וההסתרות היו ידועות לו, והוא אף פעם לא נכשל בסוג זה של שעשוע.

רעד קל חלף במורד גוו. המאמץ הגדול שהתאמץ עד כה, בגילו הלא צעיר, נתן את אותותיו. הוא התלבט אם לפרוש באמצע מן התור, אבל החליט שלא. מעולם לא ויתר על שום דבר. קיבל את הרובה שלו מן המדריך, בחן את אזור המשחק ושמע בחצי אוזן את ההוראות. קדימה.

המשחק החל. בתחילה הכל היה בסדר. הוא התגבר על חולשתו היחסית, והצליח

לשחק היטב. הוא פסל שני צלפים-שחקנים, ונותרו רק שלושה. הוא הבחין שאחד מן המשחקים פסל עוד מישהו. נותרו שני משחקים בלבד. מרחוק אמד אותם. שניהם צעירים ממנו, וקלי רגליים ממנו. הוא החליט לנקוט בעמדת המסתתר. משם יהיה אם קל יותר לצלוף, מאשר להתמודד מולם בריצת התחמקות.

אבל עכשיו החל מצטער על כך שהתחיל בכלל. אף פעם לא הפסיד במשחק כדורי הצבע. הוא חבק לרובהו, משל הוא זה שיספק לו את הניצחון הנכסף, ואחר כך רץ והסתתר מתחת לשיח. זה לא העניק לו הגנה מן השמש. שמש איטליה הלוהטת בשיאו של הקיץ סנוורה אותו, ואגלי זעה שטפו את כל גופו. פניו חוורו, והדופק הלם ברקותיו. לא הרחק ממנו התחרו שני הצעירים שנותרו במטווח, והם נראו כמחפשים אותו. אולי לועגים לאיש המזדקן, המנסה להוכיח את יכולותיו בירי מדומה של כדורי צבע...

הוא יראה להם! במאמץ על אנושי התגבר על התנשפויות הקטר שלו, וזינק בבת אחת קדימה, אל מקום המסתור הבא. אם מישהו משני הצעירים הללו חושב שיצליח לנצח אותו ביריות הצבע רק מפני שהוא זקן והם צעירים – הוא יראה להם.

ממקום המסתור שלו הוא הבחין בו. אחד הצעירים רץ מולו, מחזיק ברובה-צבע בידיו, ומחייך חיוך לגלגני. הוא התרומם בבת אחת. החיוך האידיטי הזה יימחק מפניו של הצעיר בעוד דקה, כשכדור הצבע יפגע בו בדיוק בראש...

הוא לא הצליח להתרומם לקומה זקופה. הכאב הלם בו לפני כן, חד ומשתק. הייסורים לפתו אותו בכל עוצמתם, מטשטשים את כל חושיו. הוא לא הספיק לחשוב שום דבר לפני שהתקפל לשתיים, ידיו אוחזות בלבו. מולו בהה בו הצעיר בתדהמה משתקת. כן, הוא ירה בקשיש הזה את כדור הצבע האדום, ואפילו הצליח לפגוע בין עיניו, אבל לא תתכן התמוטטות כזאת מכדור צבע... "הצילו!" הוא זעק, "מישהו התמוטט!"

האיש צנח לאט, הצבע האדום שניגר מיריית-הצבע שירה בו מישהו מבאי המטווח, משווה לו מראה נורא מכפי שהיה אמור להיראות אדם שלקה בהתקף לב. "נראה שקיבל התקף לב!"

•

"מי הוא היה?" שאל קולונלו (אלוף משנה) קרלו ויטורה, מפקד המחוז, ובעיניו הבהירות צינה מקפיאה. הקרבניירי, המשטרה הצבאית האיטלקית (המשמשת

לתפקידים צבאיים ואזרחיים כאחד, פועלת בשירות משרד הביטחון ואחראית, בין השאר, על הפשע האזרחי. דרגותיה מקבילות לדרגות הצבא, ותפקידיה חופפים לעתים למשטרה האזרחית, הפוליציה סטאטאלה), גדרה את אזור האסון, ואת אזור הפארק כולו. שוטרים פטרלו סביב, והקולונלו הקים חפ"ק בחדר המנהל המרווח והממוזג, בלי לשאול את פיו תחילה. גופת המת טרם פונתה מהמקום, ואמבולנסים סבבו סביב. הבלגן שרחש סביב, ושוטטותם המרובה מדי של אנשי הצלה במקום בו הם לא נצרכים, כמו גם המוני תיירים סקרניים, הגבירו את מתיחותו. הם מאבדים את העקבות היקרים והחמקמקים, מסייעים לחשודים להימלט ומעכבים את החקירה. קרלו ויטורה, מפקד המחוז, היה אחד מגאוני החקירה של אזורו. הוא הכיר בערך עצמו, אבל ידע שלא יוכל לייצר יש מאין. מיקום האסון בעייתי, וצריך הרבה תחכום ותושייה כדי להתגבר עליו.

"אין לי מושג". מנהל הפארק רעד ורטט. הוא הכיר את ויטורה. שמעו התפרסם באזור כולו. אם הוא כאן, הרי שהוא עצמו כבר לא יצא זכאי בקלות רבה. הוא חשב בבהלה, 'למה הגיע הנה בכלל? בדרך כלל נשלח קצין בדרגה נמוכה יותר לאזור הפשע! מה הוא עושה כאן?' המנהל פשוט לא ידע על חיבתו של ויטורה לחקירה... כעת חשב רק על עצמו. מה יהיה אתו? בפארק שהקים על חוף הים, באישורים ובביורוקרטיה קשה, ארע אסון כבד. אדם מת ממאמץ יתר כאן, בפארק שלו. כן, זה היה אדם מבוגר, אבל בכל זאת... מי יודע אלו השלכות יהיו לו. יבטלו לו את האישורים, יסירו ממתקניו את תו התקן, יפרסמו בכל הארץ את המאורע המחפיר, מי יבוא אליו? מה יעלה בגורלו של הפארק שלו? והביג בוס? זעמו יעלה עד השמים... הכספים שהושקעו... עבודתו הטובה... ההצלחה שלו... הפרנסה שלו... הוא יפוט... ידרשו ממנו פיצויים... ויטורה נראה בעיניו כעת כהתגלמות הרוע בעולם. הוא והשוטרים שלו, שמסתובבים במקום זחוחים ומרוצים.

"הוא הגיע לבד?" ויטורה אחז מקטרת בפיו, אבל לא הצית אותה. המנהל חשד שזו סוג של פוזה ותו לאו, ומר מונרוסו, מנהל הפארק, שנא פוזות. יותר מכך, שנא אנשים המבקשים להראות מה שהם אינם, ושנא אנשים המבקשים שלא להראות מה הם באמת. אולי העובדים שלו יגידו שהוא מנהל קשוח, אבל הוגן. כל השוטרים הללו נראים לו ככאלו שיכולים לעמוד מהעבר השני של מתרס-החוק.

"כן".

מישהו נקש על הדלת, והמנהל פתח. הקולונלו נעץ בו מבט קריר, "הרשיתי לך לפתוח?"

"אבל..." מונרוסו העביר מבטו ממפקד המחוז השתלטן אל העובד בפארק שעמד בפתח הדלת. חולצת "אזיונה" הייתה גדולה ממידותיו, והוא נראה מוזנח ומרושל. בימים כתיקונם היה סופג גערה נמרצת מפיו של המנהל, שהקפיד שאנשיו ייראו תמיד במיטבם. הבעת פניו של העובד נראתה אומללה לא פחות מזו שלו. "אנשים היסטריים", דיווח לו, "רוצים לעזוב את המקום, חוששים ומבוהלים, אבל השוטרים שלו", הצביע על הקציין הגבוה, "לא מרשים לאף אחד לעזוב. פקודה זו פקודה, כך הם אומרים".

המנהל התפלא, "פקודה של מי?"

העובד השיב לו במנוד ראש ובמבט עין מרמז לעבר קולונלו קרלו ויטורה. המנהל הסתובב לעבר ויטורה, ששמר על ארשת פנים אדישה למתרחש. "הוא?" שאל, משל נשוא השאלה אינו נמצא במרחק של מטר ממנו.

"כן", בניגוד למנהל שלו, היה העובד נבוך לדבר על אדם נוכח כאילו הוא נסתר...

המנהל העיף מבט בקולונלו, חום וקור התערבבו במבטו. הוא רתח מזעם ומקולו נשב קור מקפיא, "אתה נתת לשוטרים שלך פקודה לא לתת לתיירים לעזוב?"

"אכן". ענה ויטורה צוננות. הוא לא התרגש מהבעת הזעם של המנהל. העביר ידו בשערו הבהיר, שהיה מנוגד לפניו הכהות מחום השמש. הוא היה נאה למראה, וחיוך דק, השמור לאנשים נבונים, ריחף על שפתיו.

"למה?" מונרוסו השתדל למשול בעצמו. אם לא היה ויטורה קציין משטרה בכיר, היה מטיח את אגרופו בשולחן, או מבצע את אחת מסצנות ההשתוללות שלו. הוא לא היה ידוע כאדם שליו שלא מאבד את עשתונותיו ברגעי משבר.

"אדם נהרג היום בפארק שלך, אדוני", אמר ויטורה בקרירות, "הדבר הראשון שהייתי אמור לעשות זה לאסור אותך באשמת רשלנות".

"מאין אתה יודע שזו הייתה רשלנות?" קולו של המנהל נישא בצווחה דקיקה.

"אדם לא מת סתם ככה", השיב הקציין בחיוך דקיק.

"הוא היה אדם מבוגר", ניסה מונרוסו, בייאוש, לשמור על כבודו, "הוא התאמץ יותר מדי". קולו צונח שוב לתחתית סולם הקולות.

"אם המתקנים שלך מאמצים אנשים יותר מדי", אמר ויטורה בלעג מושחו, "כדאי שתשקול אם הם ראויים להפעלה".

"מה אתה רוצה?" המנהל ידע שהובס.

"כרגע שום דבר. עוד מעט ארצה. רק אל תשאל שאלות על אופן החקירה שלי, וודאי אל תפריע לי להתקדם. הוריתי כבר על מעצר חשודים".

"חשודים?" מונרוסו לא הבין, "חשודים כמה? אני... אנחנו נבדוק... אולי נשים שלטים מגבילים את גילאי המבקרים... נברר איך ארע ה... הנזק האיום... ה... התקלה הזאת... נעשה כל שביכולתנו...".

"תקלה". אמר ויטורה בטון בלתי ברור. משהו בין לעג להאשמה. המנהל חש ששגה.

"סליחה", התנצל, "ברור שזה אסון, אבל אחרי הכל, האסון ארע בגלל תקלה...".

"נראה שלא הבנת", קולו של ויטורה היה עדין, והמנהל חש בקור פתאומי, "לא הייתה זו תקלה, אדוני. זה היה רצח".